

ZO DOEN ZIJ HET: Flexibel taaluren inzetten

BRUSSEL
VOL TAAAL

School

Mater Dei secundair onderwijs, Sint-Pieters-Woluwe

Situering van de school

De school ligt in het zuiden van Brussel in een eerder residentiële buurt. Een aantal leerlingen komt uit de buurt, maar er komen ook leerlingen uit verder gelegen (Brusselse) gemeenten zoals Evere, Schaarbeek, Kraainem of Sterrebeek.

De overgrote meerderheid van de leerlingen heeft Frans als thuistaal, soms naast een andere taal. Daardoor is Frans er de meest gebruikte taal op de speelplaats en tussen de leerlingen onderling. Op school zit daarnaast een kleine groep Nederlandstalige leerlingen die exclusief Nederlands als thuistaal hebben of uit een taalgemengd gezin komen. Een minderheid van de leerlingen is anderstalig en spreekt thuis noch het Nederlands, noch het Frans.

Wat?

In de lessen Frans voelen Nederlandstalige leerlingen zich vaak wat verloren omdat hun medeleerlingen die taal erg vlot beheersen en zij beginners zijn. Franstalige en anderstalige leerlingen ervaren dan weer het omgekeerde tijdens de andere lessen. Om dit op te vangen heeft de school taalcoaching Frans en Nederlands in het leven geroepen.

Taalcoaching Frans

De leerlingen die volledig Nederlandstalig of anderstalig zijn nemen één keer per week tussen de middag deel aan een extra lesuur Frans. Hier gaan ze **speels aan het werk in het Frans**. Taalspelletjes en conversatieoefeningen verlagen de drempel om Frans te praten, zeker omdat alle deelnemers niet-Franstalig zijn. Aan de lessen is geen beoordeling gekoppeld. De nadruk ligt er op plezierig bezig zijn in het Frans en koudwatervrees overwinnen. De taalcoach Frans geeft deze lessen. Ze organiseert daarnaast op vraag van de leerkracht Frans voor deze leerlingen soms **pre-teaching** voor de Franse les.

Naast de speelse aanpak voorziet de school ook ad hoc in **remediëring Frans**. Die staat open voor alle leerlingen, dus ook voor Franstaligen. Daar gaan ze extra in op een onderwerp uit de Franse les dat de leerlingen minder goed begrepen. Tijdens deze remediëringslessen krijgen de leerlingen de kans om vragen te stellen in het Nederlands en krijgen ze ook feedback in het Nederlands. Tijdens de gewone Franse les gebeurt dat niet. Dat blijkt verhelderend voor heel wat Nederlandstalige en anderstalige leerlingen.

Om dit te organiseren zijn er goede afspraken nodig tussen de leerkracht Frans en de taalcoach Frans. De leerkracht bepaalt wie er nood heeft aan remediëring. De taalcoach nodigt die leerlingen bij het begin van de week uit en geeft het onderwerp van de les aan. Andere leerlingen mogen vrijwillig aansluiten. De taalcoaching Frans vindt plaats tijdens de middagpauze. De ervaringen zijn erg positief. Leerlingen komen uit zichzelf, ze hoeven niet aangemoedigd te worden. Ze zien er zelf de meerwaarde van in en nemen graag deel.

In de **gewone lessen** Frans werkt de leerkracht met **heterogene groepen op basis van de thuistaal** zodat Franstalige leerlingen hun Nederlandstalige klasgenoten kunnen helpen. Voor grotere opdrachten zoals presentaties maken ze meer homogene groepen. Zo vermijden ze dat taalsterke leerlingen alle werk naar zich toe trekken of een te hoog niveau opleggen aan medeleerlingen.

Taalcoaching Nederlands

Naast taalcoaching Frans organiseert de school ook taalcoaching Nederlands. Hier remediëren taalcoaches de Franstalige en anderstalige leerlingen op een fijne manier of bieden hen een extra aanbod in het Nederlands. De activiteiten vinden plaats tijdens de middagpauze. Leerlingen worden uitgenodigd voor het Taalatelier, het Bibbezoek of de Babelbox, afhankelijk van de noden die de leerkrachten vaststelden.

In het **Taalatelier** werken leerlingen op een functionele manier aan uitdagingen zoals je mening geven, goede vragen stellen, correcte zinnen bouwen, etc.

Met het **Bibbezoek** proberen de taalcoaches leerlingen zin te geven in lezen. Een bib-medewerker koppelt aan elk bezoek een workshop.

In de **Babelbox** babbelen leerlingen over allerlei onderwerpen uit hun eigen leefwereld. Hier zit telkens één taalcoach samen met een groepje van maximaal 5 leerlingen. Zo krijgen de leerlingen veel spreekkansen en overwinnen ze hun spreekangst.

Daarnaast is er een **huiswerkklas** om leerlingen te helpen de Nederlandstalige instructies bij opdrachten beter te begrijpen. Verder leren ze er hun werk plannen.

De taalcoaches ondersteunen een paar uur per week **in de klas** tijdens de projectwerking. Ze helpen er vooral leerlingen die ondersteuning voor Nederlands nodig hebben tijdens de les.

De taalcoaching ontlast het vak Nederlands en biedt leerlingen de kans om hun vaardigheden Nederlands verder te ontwikkelen. Ze hebben die immers in elk zaakvak nodig.

Illustratie

Leerlingen aan het werk tijdens taalcoaching Nederlands: ze doen een taalbingo met woordenschat rond pesten.

Voorbeelden

 <small>DE LAT HOOG VOOR TAAL</small>			
OPDRACHT: Lees je (toets/examen)vraag en zet de volgende 3 stappen:			
		Voorbeeld 1: Hoe komt het dat een cactus stekels heeft?	Voorbeeld 2: Waar en wanneer kun je gaan skiën?
STAP 1 	Wat vraagt de leerkracht? Hoeveel dingen vraagt de leerkracht?	1 ding: 1. een reden, een oorzaak: de stekels beschermen de cactus tegen de zon en tegen dieren (vraat).	2 dingen: 1. een plaats: de bergen 2. een moment: in de winter of als er sneeuw ligt
STAP 2 	Ik maak een goede zin met elementen uit de vraag.	<i>Een cactus heeft stekels om zich te verdedigen tegen zon en dieren.</i>	<i>Je kunt gaan skiën in de bergen als er sneeuw ligt.</i>
STAP 3 	Ik lees mijn zin na en let op: - werkwoord juist? - hoofdletter en punt niet vergeten? - geen woorden vergeten? - ... - ...	Vul hier voor jezelf in waar jij zeker op gaat letten:	

SUCCES VERZEKERD!

Hulpkaart van de taalcoach Nederlands over hoe je vragen op toetsen en examens beantwoordt